

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 13/17

Møtedato: 23.02.2017

Dato: 01.02.2017

Arkivsaksnr: 2016/5203

Tildelingsbrev for 2017 fra Kunnskapsdepartementet

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Brev av 28.11.2015 (2015/11293) Budsjettforslag for 2017
- Styresak 142-16 Budsjett for Universitetet i Bergen 2016

Saken gjelder:

UiBs innspill til statsbudsjettet for 2017 ble behandlet i styret høsten 2015 og sendt Kunnskapsdepartementet 1. november 2015. I oktober 2016 vedtok styret et budsjett for 2017 basert på forslag til statsbudsjett. Etter dette er det gjennomført forhandlinger i Stortinget noe som har resultert i enkelte endringer som også berører UiBs tildeling.

Denne saken omhandler sentrale punkter i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2017 og de endringene som er kommet til etter at styresak 142-16 ble vedtatt i oktober. Det fremmes forslag om fordeling av de budsjettendringer som er tatt inn etter at styret vedtok UiBs 2016-budsjett.

Det skal oppnevnes en delegasjon til styringsdialogen med Kunnskapsdepartementet. Det legges opp til at Styret kommer mer innspill i møtet.

Forslag til vedtak:

1. Styret tar orienteringen om tildelingsbrevet for 2017 til etterretning
2. Styret godkjenner fordeling av nye midler og endringer i budsjett 2017 slik det er foreslått i saken
3. Styret gir rektor og universitetsdirektør i fullmakt å sette sammen en delegasjon til styringsdialogmøte våren 2017 på bakgrunn av styrets diskusjon om saken.

Kjell Bernstrøm
Universitetsdirektør

09.02.2017/Per Arne Foshaug - Sven-Egil Bøe - Peter Bomann-Larsen

Vedlegg:

1. Saksframstilling
2. Tildelingsbrev 2017

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
13/17

Møtedato:
23.02.2017

Arkivsaksnr:
2016/5203

Tildelingsbrev for 2017 fra Kunnskapsdepartementet

Bakgrunn

Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets sentrale styringsdokument som både Styret og institusjonen må forholde seg til. Brevet gir uttrykk for prioriterte områder for 2017, målstruktur og rapporteringskrav. Brevet er vedlagt dette saksforelegget og henvises til som «brevet».

Regjeringens prioriteringer

Kunnskap og kompetanse er viktigst når en skal møte nye samfunnsordninger. Kvalitet i utdanning og forskning er en viktig forutsetning i møte med nye utfordringer.

Regjeringen trekker frem 6 punkter / områder i prioriteringene for 2017:

- På nyåret legger Regjeringen fram en melding til Stortinget om kvalitet i høyere utdanning som trekker frem viktige tiltak for å bedre utdanningskvaliteten
- Det er en forventning om at universiteter og høyskoler deltar i det regionale arbeidet med kompetansesentra
- Det innføres en ordning med utviklingsavtaler som et virkemiddel for å heve kvaliteten i utdanning og forskning. Rendyrking og styrking av institusjonenes profiler blir sentralt
- Fokuset på avbyråkratisering og effektivisering videreføres
- Fra høsten 2017 skal det innføres femårige grunnskoleutdanninger på masternivå
- For å styrke posisjonen i forhold til EUs forskningsprogrammer må universitetene spisse innsatsen og konsentrere seg om å nå frem på områder der forutsetningene er gode.

Detaljer i prioriteringene gis i brevet.

Sektormål for 2017

Det er fastsatt fire overordnede langsiktige sektormål som er redegjort for i kapittel 2.1 i brevet. Her understrekes det at institusjonene innenfor den nasjonale målstrukturen og politiske forventninger og prioriteringer, skal fastsette egne virksomhetsmål tilpasset institusjonens egenart og profil.

Sektormål fra tidligere år videreføres i 2017:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
3. God tilgang til utdanning
4. Effektiv, mangfoldig og solid utdanningssektor og forskningssystem

Også styringsparameterne videreføres, jfr. side 5 i brevet.

Regjeringen fortsetter arbeidet med flerårige utviklingsavtaler. For 2017 betyr dette at prøveordningen blant annet blir utvidet til å inkludere UiB. Departementet skriver at «Hensikten med utviklingsavtalene er at institusjonene får en tydeligere profil og at det på sikt blir en bedre arbeidsdeling i universitets- og høyskolesektoren» (side 5). Avtalene skal ha en varighet på 3 til 4 år. Departementet tar sikte på at alle institusjoner skal ha slike avtaler inne 2019 og at en på sikt vil vurdere målstrukturen i dialog med sektoren.

Avtalene skal bidra til den faglige utviklingen ved institusjonene og skal også være en støtte for styret. Avtalene kan dermed tjene som et instrument for å løfte frem saker eller områder institusjonen vil satse på.

Departementet vil starte en dialog med UiB denne våren og ber om innspill innen 15/3-2017. Innspillene skal bygge opp under sektormålene og begrunnes ut fra institusjonene «fortrinn, utviklingspotensial og utviklingsbehov fremover».

Budsjett 2017

Kr. 3.397.639.000 stilles til disposisjon for Universitetet i Bergen. Dette er en økning på om lag 398,7 mill. kroner fra 2016 hvorav 240,2 mill. kroner er driftsbudsjett og utstyrsbevilgning fra Kunst- og designhøyskolens budsjett. De øvrige 158,5 mill. kronene dekker konsekvensjustering, pris- og lønnsjustering, nye rekrutteringsstillinger, studieplasser og resultatbasert uttelling innen utdanning og forskning.

Budsjettet er økt med kr. 10.437.000 i forhold til det som var foreslått i statsbudsjettet. Endringen er et resultat av budsjettforhandlingene i Stortinget.

Følgende forhold i tildelingsbrevet påvirker budsjettfordelingen i tidligere sak om budsjett 2017:

- 10 mill. kroner til Senter for krisepsykologi
- 6 mill. kroner til Center for climate and energy transformation (CET)
- 1,66 mill. kroner til 40 nye studieplasser
- 1,2 mill. kroner til 3 nye rekrutteringsstillinger
- -9,666 mill. kroner i økt effektiviseringskutt
- 1,243 mill. kroner i andre budsjetteffekter

UiB har denne gang ikke blitt tildelt midler over departementets post for rehabilitering av bygg. Det er ellers bevilget 2 mill. kroner til vitenskapelig utstyr over kap. 281.

Budsjettendringene er behandlet i egne avsnitt under.

Senter for krisepsykologi

KD har bevilget 10 mill. kroner til UiB til overtakelse av aktivitet under Senter for krisepsykologi. Senteret har både forskningsaktivitet og oppdragsaktivitet, og det er Det psykologiske fakultet som skal overta aktiviteten. Oppdragsaktivitet ved universitetene skal i henhold til regelverket ha «faglig interesse». Før overtakelsen er det derfor nødvendig med en gjennomgang av oppdragsprosjektene Senter for krisepsykologi har i dag.

Center for Climate and Energy Transformation (CET)

Det er bevilget 6 mill. kroner til Center for Climate and Energy Transformation (CET).

Midlene tildeles Det samfunnsvitenskapelig fakultet. Universitetet i Bergen har tillegg stilt 1 million kroner til rådighet for CET hvert år i 5 år framover (2017-2021). Dette er et ledd i å styrke UiB sin satsing på klima og energiomstilling.

40 nye studieplasser til IKT

Det er bevilget 40 nye studieplasser over fire år i kategori D for ett kull. Subsidiært kan dette brukes som 10 nye plasser per årlig opptak.

Bevilgningen passer ikke et bestemt studium. UiB har i hovedsak 3-årig bachelor eller 2-årig master eller 5-6-årig integrert master. Det betyr at bevilgningen kan sees på som en delfinansiering av nye studieplasser dersom kostnaden ligger over kategori D og har lenger varighet enn 4 år.

Plassene er tildelt som IKT-plasser men departementet skriver at en bør vurdere flere forhold når studieplassene opprettes. Det vises til behovet for omstilling i arbeidslivet og viktig områder som analyse, informasjonssikkerhet og utvikling f.eks. innenfor helse- og havteknologi.

Universitetsdirektøren vil komme tilbake med forslag til fordeling av de nye plassene til styrets møte i april.

3 nye rekrutteringsstillinger

UiB fikk 6 stillinger til IKT i forslag til statsbudsjett. Disse ble tildelt Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet. Antallet ble i budsjettbehandlingen økt til 9 stillinger. Stillingene er bevilget med realfagsats med 1/3 effekt i 2017, dvs. oppstart 1.9.2017. Stillingene er øremerket informasjonssikkerhet. Midlene foreslås tildelt Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet.

Økt effektiviseringskutt

I stortingsforhandlingene ble det generelle effektiviseringskuttet i hele statsforvaltningen økt fra 0,5 % til 0,8 %. Dette betyr 9,7 mill. kroner lavere budsjett for UiB i 2017.

I budsjettet for 2015 og 2016 ble dettet kuttet også økt i Stortingsforhandlingene. UiB valgte da å finansiere det økte kuttet midlertidig gjennom overførte midler og heller ta den varige effekten som binding på neste års budsjett. For 2017 vurderes det at et kutt på oppunder 10 mill. kroner bør fordeles ut nå slik at ikke fakultetenes inngang til 2018-budsjett blir for høy.

Det foreslås en pro-rata fordeling etter grunnbevilgningen etter samme grunnlag som for effektiviseringskuttet i saken om budsjettfordeling for 2017. Dette gir følgende fordeling:

Økt eff. kutt	tusen kr.
HUM	-916
MN	-1 766
MOF	-1 694
SV	-814
JUS	-383
PS	-577
KMD	-464
UB	-361
UM	-275
ADM	-1 786
IT	-631
sum	-9 666

Andre budsjetteffekter

UiB øker sin tildeling med 1,243 mill. kroner som følge av flere tekniske justeringer i tildelingen. Lønns- og priskompensasjonen knyttet til inngangsverdien til KHiB er rekalkulert, det er gitt en mindre kompensasjon for overgangen til ny resultatmodell og det er trukket inn engangsmidler til utviklingsdel for PPU som ved en feil var videreført. Ingen av disse justeringene får effekt for fakultetstildelingene.

KD har bevilget 2 mill. kroner til fornying av vitenskapelig utstyr. Dette er en fortsettelse av ekstratildelingen som ble gitt i 2016. Midlene foreslås fordelt med 1 mill. kroner hver til de to utstyrstunge fakultetene Det matematisk naturvitenskapelig fakultet og Det medisinsk-odontologiske fakultet.

Andre forutsetninger og krav

Departementet har hvert år et eget punkt med andre forutsetninger for bevilgningen. Noen punkter videreføres fra fjoråret, mens andre er nye.

Følgende punkt videreføres:

1. Bygg og infrastruktur, med bl.a. vekt på verdibevarende vedlikehold
2. Samfunnssikkerhet og beredskap med understreking av informasjonssikkerhet
3. Lærlinger - fremdeles er det behov for flere lærlingeplasser

Nye områder som omtales spesielt:

1. Effektivisering generelt og digitalisering spesielt
2. Overgang mellom fagskoleutdanning og universitetsutdanning
3. Samarbeid med studentsamskipnaden med bl.a. tiltak for bedre utnyttning av boligmassen
4. Åpen forskning. Departementet vil legge frem nasjonale retningslinjer for tilgang til forskningsresultater i 2017.
5. Kommersialisering av offentlig finansiert forskning. Institusjonene bes om å vurdere hensiktsmessig fordeling av inntekter mellom forsker, næringsaktør og universitet.
6. Mangfold i akademia. Utdanning og forskning skal være åpen og inkluderende for begge kjønn og for innvandrere.
7. Samarbeid med Universitetscenteret på Svalbard. Samarbeidet må videreutvikles.
8. Samordning mellom universiteter og helseforetak. KD ber om at Universitetet i Bergen i samarbeid med andre berørte institusjoner, vurderer rutiner og retningslinjer for samarbeid på tvers og nasjonalt med helseforetakene for å komme frem til fellesfunksjoner med helseforetakene der det er hensiktsmessig.

Rapportering og resultatoppfølging

Innen den 15.mars 2017 skal institusjonene levere Årsrapport (2016 – 2017) med følgende tema:

1. Styrets beretning
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
3. Årets aktiviteter og resultater
4. Styring og kontroll i virksomheten
5. Vurdering av framtidssutsikter
6. Årsregnskap

Årsrapporten legges frem som egen sak i dette styremøtet.

Styringsdialogen i 2017

Etatsstyringsmøtet blir 31. mai kl. 11.00 – 14.00 i Oslo. Departementet inviterer styret og rektor/direktør og ber om tilbakemelding på hvem som skal delta senest 2 uker før møtet. Departementet forventer at delegasjonen er bredt sammensatt.

Det skal være en strategisk dialog og følgende er formulert; «Sentrale krav vil være profil og ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser». Siden UiB nå er kommet med i ordningen med utviklingsplaner vil mål i denne avtalen være en naturlig del av styringsdialogen.

Kjernen i styringsdialogen vil være «profil, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser». Frist for innmelding av viktige saker er 15. mars 2017.

Det legges opp til at Rektor og Universitetsdirektør setter sammen en delegasjon i samsvar med departementets forventninger og med bakgrunn i styrets synspunkter på saken.

Andre endringer i budsjett 2017

Etter at regnskapet for 2016 er avsluttet er det funnet grunnlag for å øke anslaget på BOA-inntekter ved UiB felles med 9,250 mill. kroner. Dette betyr at UiBs budsjett for 2017 kan økes fra 861,4 mill. kroner til 870,7 mill. kroner.

Universitetsdirektøren sine kommentarer:

Budsjettforliket gav netto 10 mill. kroner mer til UiB. Dette legger grunnlag for ny aktivitet, men samtidig er det utfordrende at effektiviseringskuttet økes. Bevilgningene til Senter for krisepsykologi og Center for Climate and Energy Transformation (CET) påvirker 2017-budsjettet mest med til sammen 16 mill. kroner. Betydelige bidrag til ny aktivitet.

Universitetsdirektøren har denne gang ikke innstilt på å dekke det økte effektiviseringskuttet som del av overføringene. Det er tredje gang Stortinget øker effektiviseringskuttet i budsjettforhandlingene, og denne gangen med nær 10 mill. kroner. Dette er et vesentlig beløp som enhetene allerede må begynne arbeidet med å dekke inn. Noe annet vil gi en for høy «hastighet» inn i 2018.

UiB fikk denne gang ingen midler til rehabilitering. Tidligere har UiB fått 65 mill. kroner til Vestfløyen på Geofysen og til taket på Realfagbygget. Det er å håpe at UiB igjen blir tilgodesett med en del av disse midlene i 2018.

09.02.2017/Per Arne Foshaug - Sven-Egil Bøe- Petter Bomann-Larsen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Universitetet i Bergen
Postboks 7800
5020 BERGEN

Deres ref

Vår ref
16/7406

Dato
22.12.2016

Statsbudsjettet for 2017 kap. 260 - Tildelingsbrev for Universitetet i Bergen

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2017 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til institusjonen. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2017.

Departementet gjør oppmerksom på at tildelingsbrevet skal publiseres på institusjonens nettsider så snart det er mottatt, jf. økonomiregelverket, bestemmelsene 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2017 består av følgende deler:

1.	Regjeringens prioriteringer	2
2.	Mål	4
3.	Budsjett for 2017	7
4.	Andre forutsetninger og krav	8
5.	Rapportering og resultatoppfølging	12

1. REGJERINGENS PRIORITERINGER

1.1 Kunnskapssamfunnet

Kunnskap og kompetanse er de viktigste faktorene for å møte de store samfunnsutfordringene, utvikle og ta i bruk nye teknologier, øke norsk produktivitet og konkurransekraft og for å utvikle den enkelte. Regjeringen vil skape morgendagens jobber gjennom å satse på kunnskap, forskning og innovasjon. Da trenger vi sterke universiteter og høyskoler som holder høy kvalitet. En forutsetning for høy kvalitet er utdanning og forskning som er åpen og inkluderende, for både kvinner og menn, innvandrere og deres etterkommere. Høy kvalitet i forskning og høyere utdanning legger grunnlaget for omstilling og fremtidig velferd og verdiskaping.

Mye er bra i norsk høyere utdanning. Både Studiebarometeret og kandidatundersøkelsene viser at studentene stort sett er fornøyde med kvaliteten på studieprogrammene. De fleste kandidatene klarer seg godt på arbeidsmarkedet. Likevel er det mye som må bli bedre, ikke minst for å forberede studentene på et samfunn og et arbeidsliv i omstilling.

Over nyttår legger regjeringen frem en melding til Stortinget om kvalitet i høyere utdanning. Der kommer vi med konkrete tiltak for å forbedre utdanningskvaliteten. Et av målene er at fremragende undervisning skal fremme karrieren til de beste formidlerne. Den viktigste jobben må imidlertid gjøres på universitetene og høyskolene. Regjeringen skal bidra ved å lage gode og forutsigbare rammevilkår, stille høye krav og stimulere til videre utvikling. Det er viktig at universiteter og høyskoler legger til rette for gode overganger for studenter og for samarbeid med fagskolesektoren.

Vi har også klare forventninger om at universitetene og høyskolene deltar i arbeidet med å utforme regionale kompetanseplaner. Det vil gi nye folkevalgte regioner et godt utgangspunkt for tettere samarbeid. Ordningen *Råd for samarbeid med arbeidslivet* (RSA) vil bli evaluert, i lys av større utdanningsinstitusjoner og større folkevalgte regioner.

Fra nyttår gjennomføres ytterligere tre fusjoner i universitets- og høyskolesektoren. Dermed faller noen av de siste brikkene på plass i det som er den største reformen i universitets- og høyskolesektoren på over 20 år. Med færre og sterkere institusjoner er grunnlaget lagt for økt kvalitet i høyere utdanning og forskning. Dette er helt avgjørende for at Norge skal klare omstillingen som kreves de neste årene.

I forlengelsen av strukturreformen prøver nå departementet ut utviklingsavtaler som et virkemiddel for å heve kvaliteten i utdanning og forskning. De skal videre bidra til at institusjonene styrker og rendyrker profilene sine, slik at det på lenger sikt blir en bedre arbeidsdeling i sektoren. Det blir et viktig lederansvar å følge opp utviklingsavtalene og bidra til at de blir et effektivt styringsverktøy.

Et annet viktig lederansvar er å sørge for at ressursene brukes effektivt og i størst mulig grad på kjerneoppgavene. Regjeringen har innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE-reformen), som blant annet medfører reduserte bevilgninger til driftsutgifter, tilsvarende 0,8 prosent i 2017. Departementet forventer at reduksjonen i bevilgningene fører til effektivisering, og ikke til redusert kvalitet i tjenesteproduksjonen.

Regjeringen vil skape en skole der elevene lærer mer. Da trenger vi lærere med solid faglig tyngde. Derfor innfører vi fra høsten 2017 femårige grunnskolelærerutdanninger på

mastergradsnivå. Det skal også bidra til å heve læreryrkets status. Regjeringen forventer at ledelsen ved institusjonene som tilbyr lærerutdanning, setter dette øverst på agendaen. Blant annet er det viktig å opprettholde den særskilte innsatsen for å rekruttere kvalifiserte søkere til lærerutdanning.

Regjeringen har en EU-strategi med et uttalt mål om at norske universiteter og høyskoler skal delta mer i EUs forskningsprogrammer, og at det utvikles flere forsknings- og utdanningsmiljøer som hevder seg i toppsjiktet internasjonalt. For å kunne lykkes på de mest prestisjetunge arenaene, må universitetene og høyskolene spisse innsatsen og konsentrere seg om å hevde seg på områder der forutsetningene er gode. Den justerte finansieringsordningen for universiteter og høyskoler skal blant annet bygge opp under dette.

1.2 Prioriteringer i statsbudsjettet for 2017

I statsbudsjettet for 2017 er det følgende hovedprioriteringer over programkategori 07.60:

- 252 mill. kroner til innføring av femårige grunnskolelærerutdanninger
- 68 mill. kroner for å styrke fagskolesektoren
- 67 mill. kroner til videreføring og opptrapping av studieplasser for å følge opp revidert nasjonalbudsjett for 2016
- 58 mill. kroner til 145 nye rekrutteringsstillinger
- 24 mill. kroner til 575 nye studieplasser i 2017
- 17 mill. kroner til tilsagn om tilskudd til 300 nye studentboliger, noe som gir en økning av nivået fra 2016 til 2 500 nye tilsagn om tilskudd i 2017
- 4 mill. kroner til utvikling av kompletterende utdanningstilbud og 60 nye studieplasser til kompletterende utdanning for flyktninger med utenlandsk høyere utdanning
- videreføring av 175 mill. kroner til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing
- videreføring av ordningen med 75 mill. kroner til oppgradering av bygg ved de statlige selvforvaltende institusjonene

Endringer i den resultatbaserte delen av finansieringssystemet for universiteter og høyskoler innføres med budsjetteffekt fra 2017, en kompensasjon på 45 mill. kroner og med innfasing over tre år.

For en mer utfyllende omtale av satsingene viser vi til Innst. 12 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2016–2017) for Kunnskapsdepartementet. For øvrig viser vi til bevilgninger til universitets- og høyskolebygg over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, jf. oversikt i vedlagte *Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høyskolar*.

2. MÅL

2.1 Om målstrukturen

Departementet har fastsatt overordnede og langsiktige mål for utdannings- og forskningssektoren. Statlige universiteter og høyskoler skal selv fastsette egne virksomhetsmål og relevante styringsparametere som gjenspeiler institusjonens profil og utviklingsstrategi. Virksomhetsmålene skal bidra til å nå *sektormålene*, jf. Prop. 1 S (2016–2017):

1. *Høy kvalitet i utdanning og forskning*
Regjeringen vil at alle utdannings- og forskningsmiljø i Norge skal holde høy kvalitet som kan møte utfordringene samfunnet står overfor, og at flere miljøer skal hevde seg internasjonalt.
2. *Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling*
Grunnlaget for fremtidig verdiskaping og velferd i Norge er å realisere kunnskapssamfunnet. Norge trenger forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor. Regjeringen vil at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa.
3. *God tilgang til utdanning*
Regjeringen vil at alle skal ha tilgang til høyere utdanning, og at det skal være mulig for alle å ta høyere utdanning, uavhengig av kjønn, etnisk, sosial og økonomisk bakgrunn og bosted. Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv.
4. *Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem*
Regjeringen vil at universitets- og høyskolesektoren skal være en differensiert sektor med høy kvalitet og som møter behovene på ulike områder i samfunnet og som kan hevde seg internasjonalt. Det vil fortsatt være behov for samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon i universitets- og høyskolesektoren etter at strukturreformen er gjennomført. Sektormål 4 er tverrgående. De tre første sektormålene vil dermed også si noe om måloppnåelsen for dette målet.

Departementet har fastsatt nasjonale styringsparametre på resultatområder som har særlig oppmerksomhet i styringen av sektoren. Dette omfatter følgende områder: Gjennomføring av utdanning, studieinnsats og tilfredshet, vitenskapelig publisering, EU-samarbeid, utdanningenes relevans, innovasjon, MNT-fag (matematikk, naturvitenskap og teknologi), dimensjonering av utdanning, effektivitet, likestilling, midlertidighet og universitetsmuseene. Departementet forventer at institusjonen vurderer egne resultater og ambisjoner på de nasjonale styringsparametrene.

Se nærmere omtale av sektormålene og de nasjonale styringsparameterne i *Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høyskolar*.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	Sektormål 3: God tilgang til utdanning
<ul style="list-style-type: none"> • andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid • andel mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid • andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år • skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten • faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter • antall publikasjonspoeng per faglig årsverk • verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk • andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter 	<ul style="list-style-type: none"> • andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning • bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk • andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk • andel forskningsinnsats i MNT-fag 	<ul style="list-style-type: none"> • kandidattall på helse- og lærerutdanningene¹
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem		
<ul style="list-style-type: none"> • antall studiepoeng per faglig årsverk² • andel kvinner i dosent- og professorstillinger • andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger • andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseene som er tilstrekkelig sikret og bevart 		

Se Database for statistikk om høgre utdannings (DBH) nettside for dataspesifikasjon.

2.2 Om prøveordningen med utviklingsavtaler

Departementet prøver ut en ordning med flerårige utviklingsavtaler mellom departementet og den enkelte institusjon (universitet/statlig høyskole). I 2016 har det vært dialog om avtaler med Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Høgskolen i Sørøst-Norge og Høgskolen i Østfold. Departementet vil utvide prøveordningen og vil ha dialog om avtaler med ytterligere fem institusjoner i 2017: Nord universitet, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen og Høgskolen i Innlandet. Hensikten med utviklingsavtalene er at institusjonene får en tydeligere profil, og at det på sikt blir en bedre arbeidsdeling i universitets- og høyskolesektoren. Kvalitet i utdanning og forskning er det overordnede målet.

Innholdet i avtalene utarbeides i hovedsak etter initiativ fra institusjonen, men departementet kan også ta initiativ til at enkelte forhold drøftes. En forutsetning for utviklingsavtalen er at

¹ Kandidatmåltall fremgår av *Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høyskolar*.

² Sammen med de andre styringsparametrene under sektormål 1 og 2, gir denne styringsparameteren indikasjoner på utviklingen i effektiviteten ved den enkelte institusjonen.

departementet og institusjonen er enige om innholdet. Departementet tar sikte på at avtalene skal vare i 3-4 år, og at vurdering av måloppnåelse vil skje gjennom måleparametre eller på annen måte som institusjonen og departementet er blitt enige om som del av avtalen. Målene i utviklingsavtalen må være operasjonaliserbare og etterprøvbare og skal være en integrert del av eller samordnes med institusjonens øvrige målstruktur.

Utviklingsavtalene skal bidra til den faglige utviklingen ved institusjonene, og de skal være til støtte for styret. Utviklingsavtalene har ikke som formål at departementet skal lenger inn i virksomhetsstyringen til institusjonene. Avtalene rokker ikke ved det ansvaret styret har for planer, strategier og forvaltning. Avtalene kan imidlertid tjene som instrument for å løfte saker eller områder hvor institusjonenes styre og ledelse ser behov for å ha særlig trykk på gjennomføring.

Prøveordningen skal legge grunnlaget for at utviklingsavtaler kan bli en fast del av styringsdialogen for alle de statlige institusjonene. Departementet vil i den forbindelse også vurdere behovet for forenklinger i målstrukturen for sektoren, i dialog med institusjonene.

Departementet tar sikte på at alle de statlige institusjonene skal ha utviklingsavtaler fra 2019. Det innebærer at departementet tar sikte på dialog om utviklingsavtaler med de resterende elleve institusjonene i 2018.

Departementet mener at utviklingsavtalene får større effekt ved å knytte økonomiske virkemiddel til dem, og tar sikte på å legge frem forslag til dette i Prop. 1 S (2017–2018) for Kunnskapsdepartementet.

2.3 Prosess for utviklingsavtale for Universitetet i Bergen

Universitetet i Bergen er av Kunnskapsdepartementet spurt om å delta i prøveordningen med utviklingsavtaler mellom departementet og den enkelte institusjonen. Departementet legger opp til en prosess i 2017 med sikte på at utviklingsavtalen kan inngå i tildelingsbrevet for 2018. Vi viser til brev av 11. november 2016 med invitasjon til seminar 18. januar 2017.

Departementet ber Universitetet i Bergen om å gi innspill **innen 15. mars 2017** til ca. tre mål som kan inngå i utviklingsavtalen. Målene skal bygge opp under sektormålene og gjenspeile overordnede prioriteringer for utvikling av institusjonen frem til våren 2020. Innspillet skal begrunnes ut fra institusjonens fortrinn, utviklingspotensial og utviklingsbehov fremover, sett i lys av situasjonen for sektoren samlet sett og langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Institusjonen må også foreslå måleparametre (kvalitative eller kvantitative) som kan vise om utviklingen i avtaleperioden er i tråd med målene.

3. BUDSJETT FOR 2017

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2017, jf. Innst. 12 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2016–2017). Vi ber institusjonen merke seg de føringer og forventninger som er gitt av komiteen i innstillingen.

3.1 Budsjettvedtak kap. 260 post 50

Stortinget har bevilget totalt 33,1 mrd. kroner over kap. 260 post 50 i 2017 til universiteter og statlige høyskoler.

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette **3 397 639 397 kroner** til Universitetet i Bergen. Tabellen nedenfor viser saldert budsjett for 2016, endringene i budsjetttrammen fra 2016 til 2017 og saldert budsjett for 2017, jf. Innst. 12 S (2016–2017).

<i>Tabell 1</i>	<i>Beløp</i>
Saldert budsjett 2016 ¹	3 194 355 000
Konsekvensjustering	25 509 501
Justering for pris- og lønnsøkning	65 344 000
Nye rekrutteringsstillinger	3 604 000
Nye studieplasser	1 660 000
Andre budsjettendringer	23 329 500
Uttrekk som følge av endringer i finansieringssystemet	-931 162 000
Uttelling som følge av endringer i finansieringssystemet	1 014 999 396
Saldert budsjett 2017	3 397 639 397

¹Saldert budsjett 2016 inkluderer midler til nye rekrutteringsstillinger tildelt i løpet av 2016.

Stortinget har bevilget 10 mill. kroner for flytting av Senter for krisepsykologi til Universitetet i Bergen. Departementet kommer nærmere tilbake til dette. Videre er det bevilget 6 mill. kroner til Center for Climate and Energy Transformation ved universitetet.

For en forklaring av de enkelte endringene vises det til *Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høyskolar*.

Departementet kommer i supplerende tildelingsbrev tilbake til fordeling av midler til femårige grunnskolelærerutdanninger, midler for å stimulere til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger, midler til utvikling av kompletterende utdanningstilbud og til nye studieplasser i kompletterende utdanning for flyktninger, samt midler til oppgradering av bygg for selvforvaltende institusjoner.

3.2 Budsjettvedtak kap. 281 post 01

Stortinget har bevilget totalt 248,9 mill. kroner over kap. 281 post 01 i 2017 til felles tiltak for universiteter og høyskoler.

3.3 Budsjettvedtak kap. 281 post 45

Stortinget har bevilget totalt 13,4 mill. kroner over kap. 281 post 45 i 2017 til investeringer i utstyr og vedlikehold i universitets- og høyskolesektoren.

Midlene som står oppført i tabellen nedenfor, tildeles med dette Universitetet i Bergen.

Tabell 2 Midler over kap. 281 post 45

<i>Tiltak</i>	<i>Beløp</i>
Vitenskapelig utstyr	2 000 000
Sum tildeling over kap. 281 post 45	2 000 000

Vitenskapelig utstyr

Det er bevilget 2 mill. kroner til vitenskapelig utstyr. Dette er en del av midlene som skal benyttes til modernisering av utstyrsparken ved institusjoner på Sør- og Vestlandet, jf. supplerende tildelingsbrev av 28. juni 2016.

De tildelte midlene kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom de ikke benyttes i samsvar med forutsetningene.

3.4 Fullmakter

Stortinget har gitt de statlige universitetene og høyskolene særskilte fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert en rekke administrative fullmakter til institusjonene. En fullstendig oversikt over delegerte fullmakter finnes vedlagt.

4. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

4.1 Effektivisering

Institusjonen skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med for eksempel omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal institusjonen gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester, er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

4.2 Lærlinger

For å sikre det fremtidige behovet for faglært arbeidskraft og gi ungdom muligheter til å gjennomføre videregående opplæring, må den statlige forvaltningen gjøre en større innsats for å skape flere læreplasser. Regjeringen og partene i arbeidslivet signerte våren 2016 en ny samfunnskontrakt for flere læreplasser for perioden 2016–20. Målet med den nye kontrakten er å sørge for at alle kvalifiserte elever som ønsker det, skal få tilbud om lære plass. Se mer

informasjon på nettsiden laerlingloftet.no. Vi viser også til Statens personallhåndbok, kapittel 9.10 *Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten*.

I tildelingsbrevet for 2015 satte Kunnskapsdepartementet et krav om at universitetene og de statlige høyskolene skulle øke antall lærlinger med 50 prosent fra 2014 til 2016. Pr. november 2016 var dette delmålet nådd for institusjonene samlet, men det er fortsatt flere av de store institusjonene som har få lærlinger i forhold til totalt antall administrativt tilsatte. Departementet viser til samfunnskontrakten mellom regjeringen og partene i arbeidslivet for perioden 2016–20 og forventer at alle institusjoner bidrar til fortsatt økning av antallet lærlinger frem til 2020. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret *OK Stat* eller et annet opplæringskontor.

4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

[Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#)

(revidert oktober 2016) skal ligge til grunn for institusjonens arbeid på dette feltet.

Institusjonen skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Disse kravene til samfunnssikkerhet og beredskap omfatter også informasjonssikkerhetsarbeidet. Institusjonen skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med eForvaltningsforskriften og de fem tiltaksområdene i Kommunal- og moderniseringsdepartementets [Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen 2015-2017](#). Vi viser til UNINETT's [veiledning til ledelsessystem for informasjonssikkerhet](#). Nasjonal sikkerhetsmyndighets [anbefalte tiltak mot dataangrep](#) og [Veiledning i beredskapsplanlegging](#) utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet (revidert desember 2015).

Institusjonen har ansvaret for å tilrettelegge for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ved virksomheter den/det har ansvar for, herunder overfor § 1.4.4-organer og eventuelle institutter i utlandet. Institusjonen bør vurdere tilrettelegging av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap overfor aksjeselskaper hvor institusjonen har over 50 prosent eierskap i.

Med utgangspunkt i tidligere årsrapportering fra universiteter og statlige høyskoler samt andre undersøkelser, har departementet særskilt oppmerksomhet om samfunnssikkerhet og beredskap, herunder også informasjonssikkerhet.³ Det forventes at styret tillegger dette arbeidet samme viktighet. Institusjonen skal rapportere om sikkerhets- og beredskapsarbeidet i årsrapporten for 2017, se vedlagte rapporteringskrav.

4.4 Bygg og infrastruktur

Bygg og infrastruktur er viktige strategiske virkemidler for høyere kvalitet i utdanning og forskning. Styret har ansvar for å sikre arealeffektive, miljøvennlige og fremtidsrettede løsninger som legger til rette for moderne arbeids- og læringsformer.

³ Se blant annet Riksrevisjonens [Dokument 1 \(2016-2017\) Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2015](#) og forskningsrapporten [Styring av informasjonssikkerheten i universiteter og høyskoler](#)

Kunnskapsdepartementet forutsetter at nye private leiekontrakter inneholder klausul om fremleie. Klausul om oppsigelse skal vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Selvforvaltende institusjoner skal ha langtidsplaner for verdibevarende vedlikehold med tilhørende årlige budsjettavsetninger, som også bidrar til å hente inn deler av vedlikeholdsetterslepet.

Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten.

4.5 Overgang mellom fagskoleutdanning og universitets- og høyskoleutdanning

Regjeringen har nylig lagt frem Meld. St. 9 (2016–2017) *Fagfolk for fremtiden fagskoleutdanning*. Regjeringen mener at det er viktig å legge til rette for gode og forutsigbare overganger mellom fagskoleutdanning og universitets- og høyskoleutdanning og for at det gis en rimelig avkortning (fritak) der utdanningens læringsutbytte tilsier det. Fritaksvurderinger foretas på grunnlag av søknader fra enkeltstudenter som mener at de har en faglig bakgrunn som tilsvarer læringsutbyttet i ett eller flere emner ved det aktuelle studieprogrammet.

Vedtak i slike saker er å regne som enkeltvedtak etter forvaltningsloven, med de rettigheter som utløses av dette etter forvaltningsloven kapittel VI, jf. lov om universiteter og høyskoler § 7-6 annet ledd. Grundige vurderinger om fritak for fagskoleutdanning ved universiteter og høyskoler, og omvendt, må basere seg på det fastsatte læringsutbyttet for de ulike utdanningene.

4.6 Samarbeid med studentsamskipnaden

Godt samarbeid mellom utdanningsinstitusjonen og studentsamskipnaden er viktig for å fremme et godt studiemiljø og et helhetlig velferdstilbud for studentene. Flere studentsamskipnader opplever utfordringer knyttet til boliger for studenter med kortere studieopphold, og som ikke nødvendigvis vil ha behov for bolig gjennom et helt semester. Dette medfører at en del studenthybler i kortere perioder ikke brukes til tross for stor etterspørsel fra studentene. Departementet oppfordrer institusjonene til å ha et tett samarbeid med studentsamskipnadene, slik at belegget i studentboligene blir så jevnt som mulig gjennom året.

4.7 Åpen forskning

Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er viktig for bedre kvalitet i forskningen og er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Regjeringen vil følge opp forslagene fra rapporten *Nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater* og tar sikte på å legge frem nasjonale retningslinjer for tilgang til forskningsresultater i løpet av 2017. Som oppfølging av Meld. St. 27 (2015–2016) *Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet*, vil regjeringen i 2017 også utarbeide en strategi/handlingsplan for økt tilgjengeliggjøring av forskningsdata.

Universitetene og høyskolene har en avgjørende rolle i arbeidet med å skape økt åpenhet i forskningen. Departementet ber institusjonen om å følge opp dette arbeidet ved å vurdere om

The San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA) kan være en mulig tilnærming for den enkelte institusjon.

4.8 Kommersialisering av offentlig finansiert forskning

Lovendringene i 2003 ga universitetene og høyskolene et tydeligere samfunnsoppdrag for kommersialisering og har bidratt til større likevekt mellom partene i forhandlinger om eierrettigheter.⁴ Loven forutsetter at det skal være en rimelig godtgjørelse i det enkelte tilfellet, men utover dette er det ikke lovfestet en konkret fordelingsnøkkel mellom aktører i en kommersialiseringsprosess. I forarbeidene til loven vises det til at dette gir aktørene fleksibilitet. Det har blitt reist en diskusjon om fordelingsnøkkelen mellom oppfinner (forsker), næringsaktør og universitet. Departementet forutsetter at institusjonene selv vurderer hensiktsmessig fordeling av inntekter.⁵

4.9 Mangfold i akademia

Utdanning og forskning skal være åpen og inkluderende for begge kjønn, for innvandrere og deres etterkommere. Dette er også en forutsetning for høy kvalitet i institusjonenes virksomhet. Universiteter og høyskoler må lykkes med å rekruttere og beholde talenter og skape gode vilkår for ansatte uansett kjønn og bakgrunn. Departementet forventer at institusjonene legger til rette for et mer mangfoldig akademia. Institusjonene kan søke bistand og råd fra Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning.

4.10 Samarbeid med Universitetssenteret på Svalbard

I *Meld. St. 32 (2015–2016) Svalbard* sier regjeringen at den vil ta vare på og utvikle Universitetssenteret på Svalbard (UNIS) som en unik institusjon for universitetsstudier og forskning på Svalbard, med et fagtilbud og forskningsaktivitet som tar utgangspunkt i de naturgitte fortrinn som beliggenheten gir. Det er et mål at 50 prosent av studentene ved UNIS skal komme fra norske institusjoner. Departementet forutsetter at universitetene utvikler samarbeidet med UNIS ytterligere, gjennom bl.a. å utvikle relevante studietilbud og legge enda bedre til rette for UNIS-opphold i flere av universitetenes studieprogrammer.

4.11 Samordning mellom universiteter og helseforetak

Arbeidsgruppen som ble nedsatt av Kunnskapsdepartementet (KD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) for å se på muligheter for samordning mellom universiteter og helseforetak, leverte sin rapport 30. november 2016. I universitets- og høyskolesektoren berører rapportens anbefalinger hovedsakelig de fire universitetene med medisinerutdanning, men det kan også være berøringsflater mot andre universiteter og høyskoler. KD ber om at Universitetet i Bergen i samarbeid med andre berørte universiteter og høyskoler og de regionale

⁴Ot. prp. nr. 67 (2001-2002) *Om lov om endringer i lov av 17. april 1970 nr. 21 om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere*

⁵ Internasjonalt finnes det eksempler på 1/3-1/3-1/3, men også alternative modeller. Ved universitetet i Oxford har de for eksempel utviklet en fordelingsnøkkel som varierer utfra størrelsen på inntekter (*Regulations for the Administration of the University's Intellectual Property Policy*, University of Oxford 2002).

helseforetakene, vurderer mulighetene for harmonisering av rutiner og retningslinjer på tvers av sektorene regionalt og nasjonalt. I forbindelse med oppfølgingen bør universitetet vurdere å etablere fellesfunksjoner med helseforetakene der det er hensiktsmessig. Rapporten kan leses på www.regjeringen.no/KD.

5 RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

5.1 Rapportering om resultater og planer

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2017** sende dokumentet *Årsrapport (2016–2017)* til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen. *Årsrapport (2017–2018)* skal sendes inn innen **15. mars 2018**. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. økonomiregelverket, bestemmelsene kapittel 2.3.3.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Årsrapporten skal også inneholde planer og budsjett. Nærmere krav til årsrapportene fremgår av dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2016–2017)* i Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) og vedlagte dokument *Rapporteringskrav for årsrapport (2017–2018)*. Vi minner om at institusjoner som har mottatt SAKS-midler i 2016, må beskrive resultater og måloppnåelse for midlene i *Årsrapport (2016–2017)*, jf. supplerende tildelingsbrev.

Universiteter og høyskoler skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider:

<http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

I tillegg til gjeldende rapportering av arealer og leiekostnader skal alle institusjonene rapportere utløpstidspunkt for inngåtte leiekontrakter til DBH.

Krav til årsregnskapet for 2016 fremgår av vedlagte brev til institusjonene datert 15. desember 2016. Det skal avlegges delårsregnskap pr. 1. og 2. tertial 2017 med frist henholdsvis 1. juni og 1. oktober. Departementet vil i egne brev angi hvilke oppstillinger delårsregnskapene for 2017 skal omfatte. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-10/2016 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet i 2017.

En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og institusjonene er vedlagt.

5.2 Budsjettforslag for 2019

Institusjonene skal utarbeide budsjettforslag, dvs. satsingsforslag utenfor rammen.

Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høyskolesektoren.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2019 er **1. november 2017**. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no. Se vedlegget *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2019*.

Departementet gjør oppmerksom på at [utredningsinstruksen](#) er revidert med virkning fra 1. mars 2016.

5.3 Styringsdialogen i 2017

Departementet tar sikte på at det blir holdt etatsstyringsmøter med universiteter og statlige høyskoler annethvert år. Alle institusjonene får skriftlig tilbakemelding fra departementet hvert år. Institusjonene som ikke hadde etatsstyringsmøte i 2016, blir innkalt til etatsstyringsmøte i 2017. I tillegg innkalles de nye institusjonene i prøveordningen med utviklingsavtaler.

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog mellom departementet og institusjonens styre om institusjonens utvikling. Sentrale tema i møtene vil være profil, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser. En del av denne dialogen vil ta utgangspunkt i målstrukturen og bruk av denne som styringsverktøy. For de nye institusjonene i prøveordningen med utviklingsavtaler, vil etatsstyringsmøtene også brukes til en dialog om målene som skal inngå i avtalen med den enkelte institusjonen.

Departementet inviterer med dette styret og rektor/direktør til etatsstyringsmøte i 2017. Etatsstyringsmøtet med dialog om utviklingsavtalen, har en tidsramme på tre timer og er berammet til **31. mai 2017 kl. 11.00-14.00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18. Vi ber om tilbakemelding på hvem som skal delta, senest to uker før møtedato. Departementet forventer at delegasjonen er bredt sammensatt.

Styret kan melde inn strategisk viktige saker for institusjonen til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av *Årsrapport (2016–2017)* **15. mars 2017**. Institusjonen bes også levere innspill til utviklingsavtalen innen samme dato, jf. kapittel 2.3.

Departementet sender institusjonen dagsorden i god tid før møtet. Institusjonen får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av *Årsrapport (2016–2017)*, tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2017, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i etatsstyringsmøtet.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg oppgitt nedenfor finnes på departementets nettside:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tildelingsbrev-til-universiteter-og-hoyskoler-2017/id2522004/>

- *Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høyskolar*
- Fullmakter
- Hovedtrekk styringsdialogen
- *Rapporteringskrav for årsrapport (2017–2018)*
- Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2019
- Brev av 15. desember 2016 om regnskap

Kopi:

Riksrevisjonen

Fylkesmannen i Hordaland

Studentsamskipnaden på Vestlandet

Norsk senter for forskningsdata